
Raadsvergadering
28 november 2019

Agendanummer

Onderwerp
Beleidskader laaggeletterdheid 2020-2023

Steenbergen; 22 oktober 2019

Aan de Raad,

1. Inleiding

In Steenbergen werken we op diverse terreinen, met diverse partners en initiatieven aan de bestrijding van laaggeletterdheid. Het beleidskader bestrijding laaggeletterdheid 2020-2023 geeft invulling aan een meer integrale benadering van deze activiteiten. Het document beschrijft onze visie op het belang van taalbegrip in onze maatschappij en de samenhang van thema's in de bestrijding van laaggeletterdheid.

2. Achtergrond

Taalvaardigheid is nodig om mee te kunnen doen; zowel in het onderwijs, als op de arbeidsmarkt en in de maatschappij. Hetzelfde geldt voor digitale en rekenvaardigheden. Als iemand deze vaardigheden niet goed beheerst, heeft hij of zij een achterstand op degenen die deze vaardigheden wel beheersen. Dan wordt het lastiger om zaken goed te begrijpen en te regelen. Het ontbreken van basisvaardigheden in taal of rekenen wordt een maatschappelijk probleem als het leidt tot bijvoorbeeld schuldenproblematiek, (langdurige) armoede of gebrekkige maatschappelijke participatie. Er ontstaat een vorm van kansenongelijkheid die de Nederlandse maatschappij naar schatting 1,13 miljard euro per jaar kost. Het ontbreken van deze vaardigheden vangen we onder de naam 'laaggeletterdheid'.

Het beleidskader bestrijding laaggeletterdheid 2020-2023 bouwt voort op bestaande beleidskaders, waarbij de veerkracht van inwoners om mee te kunnen doen in de maatschappij centraal staat:

- Beleidsplan 'Sociaal Domein gemeenten Brabantse Wal' 2018-2021
- Beleidskader zorg voor jeugd 2018-2021- 'koersvast, op weg naar verbinden'
- Plan van aanpak 'Kwaliteitsimpuls welzijnswerk Steenbergen' – februari 2018
- Nota 'Steenbergen Vitaal'; 2018
- Bestuursopdracht Transformatie Sociaal Domein (2019)
- Visie op Dienstverlening (2019)
- Plan van aanpak 'Kwaliteitsimpuls welzijnswerk Steenbergen' – februari 2018
- Onderwijsagenda Brabantse Wal (2019)
- Lokale uitwerking bibliotheekbeleid gemeente Steenbergen 2018

Ook nieuw beleid heeft raakvlakken met bovengenoemde beleidskaders: de 'Nota arbeidsmigratie' is in september 2019 opiniërend aan de gemeenteraad is aangeboden en het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2019-2023 wordt ter besluitvorming in december voorgelegd aan de gemeenteraad.

Samengevat zijn de uitgangspunten van dit beleidskader bestrijding laaggeletterdheid 2020-2023 als volgt:

- Preventie voorop
- Taal*behoefte* staat centraal; niet het taalaanbod
- Integrale aanpak en doorgaande leerlijn 0-100: levenslang en 'levensbreed' (op alle levensdomeinen)
- Taalplezier als basis voor participatie
- We sluiten aan bij bestaande beleidskaders en de Onderwijsagenda Brabantse Wal
- We werken met uitvoeringsprogramma's om de voortgang te bewaken.

Met deze uitgangspunten op het vizier werken we de komende jaren aan het versterken van de basis, het vergroten van bereik en het organiseren van betrokkenheid. Door te werken met een uitvoeringsprogramma en kleine(re) stappen kunnen we doelgerichter werken en ook beter zien welke resultaten we hiermee behalen.

Thema's die expliciet uitgewerkt gaan worden met een uitvoeringsprogramma zijn Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), de bibliotheek op school (dBoS), leerplicht en voortijdig schoolverlaten, het Taalhuis Steenberg en de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB).

3. Overwegingen

Als gevolg van ons dualistisch stelsel heeft de gemeenteraad de kaderstellende en controlerende taak binnen een gemeente. Documenten met een kaderstellend karakter moeten daarom te allen tijde door het college ter vaststelling worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Het beleidskader bestrijding laaggeletterdheid 2020-2023 biedt een doorkijk naar de komende jaren. Het kader gaat in op het 'waarom' en het 'wat'. In het beleidskader staat geen concrete invulling van het 'hoe'. Dat wordt verwoord in een uitvoeringsprogramma, dat in voorbereiding is. Het uitvoeringsprogramma is een vertaling van onze visie op de bestrijding van laaggeletterdheid naar de praktijk in Steenberg. Na vaststelling van het beleidskader door de gemeenteraad, zal vervolgens het uitvoeringsprogramma aan het college worden voorgelegd. In het uitvoeringsprogramma worden dan ook financiële middelen gekoppeld aan activiteiten en keuzes.

Het concept beleidskader bestrijding laaggeletterdheid is voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein Steenberg. Op woensdag 4 september 2019 is de Adviesraad in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen aan de verantwoordelijke ambtenaar. Hierop zijn een aantal opmerkingen meegegeven ter aanscherping van het beleidskader. De gewijzigde versie is op vrijdag 20 september naar de Adviesraad gemaild; met een begeleidende oplegnotitie. De Adviesraad heeft laten weten tevreden te zijn met de verwerking van de op- en aanmerkingen en heeft een positief advies uitbrengen ten aanzien van het beleidskader. Dit advies is als bijlage toegevoegd bij dit raadsvoorstel.

4. Middelen

Met het vaststellen van dit beleidskader bestrijding laaggeletterdheid zijn geen extra middelen gemoeid.

In het uitvoeringsprogramma dat nog volgt, worden wel financiële middelen gekoppeld aan activiteiten en keuzes. Deze middelen zijn enerzijds al eerder toegekend door de Raad dan wel het Rijk, of zullen nog ter besluitvorming moeten worden voorgelegd:

Programma	Middelen	Besluitvorming
Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	Rijksmiddelen t.b.v. onderwijs achterstandenbeleid (GOAB) voor 2,5-4 jarigen (kostenplaats 66100700)	Beschikking komend jaar en vaststelling lopend jaar steeds in het najaar SiSa-verantwoording naar het Rijk
De bibliotheek op school (dBoS)	Opgenomen in Perspectiefnota en begroting 2020 (kostenplaats 65600000)	Ter besluitvorming in de raadsvergadering van 7 november 2019
Netwerksamenwerking Leerplicht / Voortijdig Schoolverlaten	Jaarlijks begroot; zowel personele inzet leerplicht ambtenaar als samenwerkingskosten (kostenplaats 64300000)	Huidig convenant loopt tot 1-4-2019. Nieuw voorstel samenwerking uiterlijk februari 2020 in de Raad ter besluitvorming
Taalhuis	Opgenomen in Perspectiefnota en begroting 2020 (kostenplaats 64300200)	Ter besluitvorming in de raadsvergadering van 7 november 2019
Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB)	Belegd bij centrumgemeente Breda.	SiSa-verantwoording door Breda naar het Rijk

5. Risico's

Per 2020 wordt er door het Rijk meer regie en verantwoordelijkheid neergelegd bij lokale overheden. Onder andere met de kamerbrief *'Samen aan de slag voor een vaardig Nederland'* – *vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020-2024* en met de verplichte invoering van 16-uurs aanbod voor VVE moet gemeente Steenbergen aan de slag. Er bestaat op dit moment nog geen beleidskader laaggeletterdheid in Steenbergen. De activiteiten op gebied van laaggeletterdheid vinden versnipperd plaats en het ontbreekt aan een integraal overzicht van beschikbare middelen. We hebben onvoldoende zicht op de resultaten in de bestrijding van laaggeletterdheid.

Dit beleidskader is een strategisch document dat een doorkijk biedt naar de komende jaren. Het is noodzakelijk dat een uitvoeringsprogramma met concretere invulling van doelen, activiteiten, afspraken en resultaten snel volgt op het beleidskader. Het uitvoeringsprogramma is in voorbereiding en wordt aan het college voorgelegd nadat het beleidskader laaggeletterdheid is vastgesteld door de Raad.

6. Communicatie/Aanpak

Het beleidskader wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Na vaststelling wordt op korte termijn een uitvoeringsprogramma opgesteld en voorgelegd aan het college.

7. Voorstel

Uw Raad wordt voorgesteld om:

1. Kennis te nemen van het beleidskader bestrijding laaggeletterdheid 2020-2023.
2. Het beleidskader bestrijding laaggeletterdheid 2020-2023 vast te stellen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Steenbergen,
de secretaris, de burgemeester,

M.J.P. de Jongh, RA

R.P. van den Belt, MBA